

טמונה בפרשה

גהר - גהקתי

פנינים

"שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור"

כאן לגבי איסור עבודת השדה בשנת השמיטה נאמר האיסור בלשון יחיד (תזרע, תזמור), ואילו בהמשך לגבי איסור העבודה ביובל בחרה התורה לנקוט בלשון רבים ויש לבאר את פשר הדבר. והנה, חלוקות שנות השמיטה והיובל זו מזו בכך שאין היובל נוהג אלא בשעה שרוב ישראל על אדמתם ולכן נאמר בלשון רבים כי הדבר תלוי ברבים, אך השמיטה נוהגת אפילו ביחיד הגר בארץ ישראל לבדו, על כן נאמר: "שדך לא תזרע" - בלשון יחיד. (הר צבי)

"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"

חז"ל לימדו אותנו ששיעור הונאה הוא 'שתות' (שישית) ובשיעור זה ובעלה של הונאה המקח בטל, ובפחות מכך המקח קיים, כי כנראה שהלוקח מחל על ההפרש. אך יש לדון במקרה שהיו שני מוכרים או שני קונים האם השישית נמדדת לפי מספר האנשים או לפי הקנין בכללותו. ולכן הפסוק שלנו פותח בלשון רבים ומסיים בלשון יחיד: "איש את אחיו" ללמדנו שבכל מקרה ההונאה אסורה. ולא אומרים שבשני קונים ניתן להונות אותם ביותר משתות כי לכל אחד מהם יוצא פחות משיעור זה. (אלשיך) אך האמרי אמת זצ"ל העיר על דבריו שלכאורה לא צריך להיות משנה שהמוכרים הינם שניים שהרי אף חשבון השתות מתחלק לפי חלקם היחסי בבעלות ונשאר אותו דבר בדיוק.

"ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו"

הן אילני סדק' (רש"י)

יש לבאר מנין לו לרש"י לומר שהכוונה לעצי הסרק שיניבו פירות? אולי הכוונה כפשוטו לעצי פרי רגילים שיתנו את פריים בזמנם ובשפע? ידועה ההלכה שמי שבירך על פירות האדמה בורא פרי העץ בטעות לא יצא, אך אם בירך בשוגג על פירות האילן בורא פרי האדמה - יצא, משום שאף האילנות יוצאים ויונקים מן האדמה, ויכולים פירותיהם להיקרא גם 'פרי האדמה'. אם כן, כיוון שכבר כתוב בפסוק: "ונתנה הארץ יבולה", איזו תוספת בא ללמדנו ההמשך "ועץ השדה יתן פריו", והרי זה כלול בברכת הארץ? אלא על כרחך שבא לחדש ולרבות בברכה את אילנות הסרק. (ילקוט האורים) הסבר נוסף בברכה, שיחזור העולם לתיקונו כקדם כמו לפני חטא עץ הדעת שאז לא היו אילנות סרק.

"ונתתי גשמיכם בעתם" - 'בשעה שאין דרך בני אדם לצאת מגון בלילי רביעית ובלילי שבתות'

על פניו היה נראה לפרש ש'בעתם' הכוונה לזמנים שבני האדם צריכים להם, ויש להבין מדוע רש"י פירש שהכוונה על זמנים שאין דרך לצאת בהם. מסופר בגמרא (תענית כד): שרבי חנינא בן דוסא הלך בדרך ולפתע ירד עליו מטר כבד. אמר רבי חנינא לקב"ה: "כל העולם בנחת, וחנינא בצער!?" - מיד פסק המטר. כשהגיע לביתו אמר: "רבנו של עולם כל העולם כולו בצער וחנינא בנחת!?" מיד המשיך המטר לרדת. שאל רב יוסף, אם כן מה מועילה תפילתו של הכהן גדול בבית החיצון ביים הכיפורים שהיה אומר בין היתר: 'ואל יכנס לפניך תפלת עוברי דרכים?' ומסיקה הגמרא שרבי חנינא שונה מכל אדם מכיון שהוא מצדיקי הדור. מעתה: "אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו" - וכל ישראל יהיו צדיקים, נמצא שכמעט לא יתכן שירד מטר כלל מפני שאין לך שעה שאין בני אדם מהלכים בדרך, וכיון שכולם צדיקים - המטר תמיד יפסק. לכן מבטיח הקב"ה "ונתתי גשמיכם בעתם" - בשעה שאין דרך בני אדם לצאת, ושוב לא יתפללו על הפסקת המטר. (ילקוט הגרשוני)

"את כספך לא תתן לו בנשך"

יש לבאר מדוע כתבה התורה בפסוק בלשון נתינה: "לא תתן לו בנשך", ולא כתבה כמו שהיינו חושבים שיש לכתוב כשעוסקים בהלוואה, בלשון הלוואה: "את כספך לא תלוה לו בנשך"? ויש לומר: א. משום שאמרה תורה שמלוה בריבית נכסיו מתמוטטין (ב"מ עא), לכן כתוב לשון מתנה כי המלווה לא יראה את כספו בחזרה. (הגר"ז) ב. משום שגם אם הלוח בריבית, אסור לשלם את הריבית והרי זה כמתנה. ג. ללמדך שגם מכירה שדומה למתנה ע"מ להחזיר אסרה תורה. (ריטב"א) ד. להורות שהאיסור הוא משעת הנתינה הראשונית. (ע"פ תשובות הקוראים לשאלה לשלחן השבת' ע"ח)

לסדר את הפרשה

א. פנינים רשימה (שאי הפרשה 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3827, 3828, 3829, 3830, 3831, 3832, 3833, 3834, 3835, 3836, 3837, 3838, 3839, 3840, 3841, 3842, 3843, 3844, 3845, 3846, 3847, 3848, 3849, 3850, 3851, 3852, 3853, 3854, 3855, 3856, 3857, 3858, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3868, 3869, 3870, 3871, 3872, 3873, 3874, 3875, 3876, 3877, 3878, 3879, 3880, 3881, 3882, 3883, 3884, 3885, 3886, 3887, 3888, 3889, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897, 3898, 3899, 3900, 3901, 3902, 3903, 3904, 3905, 3906, 3907, 3908, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3914, 3915, 3916, 3917, 3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924, 3925

טמונה בפרשה

גדר חקתי

חידון א' ת' - בהוקותי

- הגשמה לכל שאלה אגביאה באור המופיעה בראש השורה.
- א. מאיזה סוג שדה יכול להקדיש אדם לד'?
  - ב. השי"ת יקים אותה אתנו?
  - ג. אם נקיים את מצוות ד' הם ינתנו בעיתם?
  - ד. סוג מכה ח"ו?
  - ה. "ו" בתוכם ו" לכם לאלוקים"?
  - ו. "חמישית על ערכך"?
  - ז. מגיל חודש עד בן חמש שנים ערכו 5 שקלים?
  - ח. תושבת מן הארץ (ברכה)?
  - ט. המקדיש בהמה כזו מוסיף חמישית על ערכה?
  - י. יוציאו אותו מפני חדש?
  - כ. בגאולת שדה הכהן מחשב את ה_ עפ"י היובל?
  - ל. עשר נשים יאפוהו בתנור אחד מגודל הרעב ח"ו?
  - מ. אם נקיים את מצוות השי"ת 5 מאתנו ירדפו?
  - נ. נאכל ישן (ברכה)?
  - ס. בהר זה ניתנו המצוות?
  - ע. השי"ת ישבור את מוטות _?
  - פ. עץ השדה יתן אותו?
  - צ. יש לעשר את הבקר ואת ה_?
  - ק. "והיה הוא ותמורתו יהיה _"?
  - ר. אם נקיים את מצוות ד' 100 מאתנו ירדפו _?
  - ש. סוג מחלה ח"ו?
  - ת. ד' נתן לנו אותן יחד עם החוקים והמשפטים?

חידון א' ת' הפוך - בהר

- הגשמה לכל שאלה אגביאה באור המופיעה בראש השורה.
- א. "בהר סיני" - ב"ב" (אונקלוס)?
  - ב. "לפי" השנים תרבה מקנתו?
  - ג. "וכי" יד גר ותושב עמך?
  - ד. מותר לקנות מאת הגוים אשר סביבתיכם?
  - ה. ביובל ובשמיטה אסור לבצור אף את _ (לשון הפסוק)?
  - ו. "ולא" איש את עמיתו ...?
  - ז. הגואל _ מהכסף את ערך השנים שעברו?
  - ח. דבר הגודל מאליו קרוי -?
  - ט. בית שעבר זמן גאולתו _ לקונה (רש"י)?
  - י. "את" תשמרו _ תיראו ד'?"
  - ך. אסור לרדות בעבד עברי ב-?
  - ל. שנה קדושה?
  - ם. יוצאים ביובל מידי הקונה?
  - ן. עבודה זרה הנעבדת בהשתחוות - 'משכית'?
  - ס. אין לומר לעבד עברי 'החם לי את ה_' - סתם?
  - ע. "ונתנה הארץ פריה ואכלתם _"?
  - ף. אסור לקחת ולתת אותו בריבית?
  - ץ. אחת משמותיה של שנת השמיטה - 'שבת' _?
  - ק. "אין אדם רשאי למכור שדהו אלא מחמת" (רש"י) _?
  - ר. חרות?
  - ש. לכמה שנים תבואת השנה השישית תספיק?
  - ת. מילה נרדפת ל- 'לתמיד', 'לעולם'?

מן המדרש

מעשה היה בסוחר אחד שהלך למקום רחוק בעבור סחורה והיו לו חמש מאות זהובים בארנקו. פחד מלשאת על גופו סכום רב שכזה שמא ישדדוהו ולכן החליט להטמין את צרורו עד ליום השוק שבו יזדקק למעותיו. הלך למקום נסתר, בדק שאין איש רואהו והטמין את כספו באדמה. אך לא ידע אותו האיש שבקיר אותו המקום היה חור וראה אדם זר את כל מעשיו, ומיד לאחר מכן הלך והוציא את הכסף כדי לגנובם. לאחר כמה ימים, בא הסוחר לקחת הממון לצורך סחורותיו, ולא מצאו. הצטער וחשב: 'מה אעשה? למי אבקש ולמי אתבע? הלא כשקברתי אותו לא היה שום אדם שם! נשא עיניו וחיפש בסביבתו רמז כלשהו אודות כספו. הבחין באותו החור וחשד מיד בבעל הבית ההוא. בא אליו בביתו ואמר לו: "הנה שמעתי עליך אומרים שאתה יועץ וחכם ביותר, ובאתי לבקש ממך עצה למה שאשאל אותך". אמר לו הגנב: "אמור!" ואמר: "אדוני, באתי לכאן כדי לסחור, והבאתי עמי שני ארנקים, אחד של חמש מאות זהובים והשני של שמונה מאות. ואינני מכיר שום אדם בעיר זו להפקיד אצלו את כספי. מה עשיתי? הלכתי למקום צנוע וטמנתי שם את הארנק של חמש מאות הזהובים, והשני עדיין בידי, ובאתי לשאול האם אטמינם במקום אחר או שמא באותו המקום שטמנתי שם אטמין הכל, או שאפקידנו לאדם נאמן בעיר?" אמר לו: "אם לעצתי אתה שומע, אל תפקידנה לשום אדם, שאין אתה מכירם אולי יכפרו לך, אלא שים באותו המקום ששמור לך הממון האחר". מיד חשב אותו גנב שעליו למהר ולהחזיר את הארנק שלקח כדי שלא ישים לב הסוחר שהיא חסרה, כדי שיניח אף את ארנקו השני שם ויוכל ליטול את שניהם, ואכן הלך והחזיר הארנק לשם. אף הסוחר הבין שיעשה הגנב כן, הלך ומצא את רכושו ואמר: "ברוך המחזיר אבידה לבעלים". (ע"פ מדרש עשרת הדברות)

ליולין אונקלוס - עברית

כל פרשה אביא בג"ה הילה אגריזום אונקלוס
שנסתה אגריזום אגריזום.

"ואכלתם ישן נושן" = "עתיקא".

המילה העברית 'עתיק' המתארת דבר קדום.

מילה בפרשה

אבי הכנרים יכול,
לתקוע בשופר גדול,
באמת חים ילקח באפו,
בשני אחוז מהשנים לקפוא.

האונק המזוקק הינו הילה בג' ג

אוגיות המופיעה בפרשה,

אשר כל שורה בגידיה רומנג

להקשר שונה שלה.

(יגכן כגיז אסר ואינסי אוגיות בג'וי הדיה
דומה)

הגשמה אגריזום אגריזום אגריזום

טמונה בפרשה

גדר חלקי

ושפני טמוני חול

שעשועי דאורייתא

"החמישית והשישית הן בעצם האחרונות"
למה המוונה?

*****

"אם בחקותי תלכו" - 'שתהיו עמלים בתורה' (רשי"י)
יש שביארו בדרך צחות, כי בעיתות של מזג אוויר נוח וכשהשמש זורחת על הארץ, ישנם כאלו שמעדיפים ללכת אחר יצרם לטייל בחוצות ובשווקים ואינם באים אל בית המדרש לעסוק בתורה. לכן לפעמים צריך הקדוש ברוך הוא להוריד גשמים שלא בעתם - דהיינו שלא לצורך התבואה, אלא רק כדי להכניס את העם שבשדות לבית המדרש. אבל כ'שתהיו עמלים בתורה', אז: 'ונתתי גשמיכם בעתם' - רק לצורך התבואה, כדי שתתן הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו. (וידבר משה)

***

מצאו נא בפרשה:

- את שמה של שכונה בירושלים.
- דבר שכתוב עליו "לא" אבל בעצם הוא מותר.
- אדם שאין לו ערך.
- 3 שמות של פרשות שונות המופיעים בפרשה.
- שלוש מילים רצופות בעלות שורש משותף.

"זיכרון" סימן

גימטריא ואוצר מילים מספר פסוקי הפרשה

פרשות בהר ובחקותי עוסקות בדיני א"י, אונאה, ברכות, ערכין וקללות: "ורדף אתם קול עלה נדף".
בפרשת בהר ישנם 67 פסוקים, ובפרשת בחקותי 78 פסוקים, וביחד: 145.
אפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים: "מטיל אימה" = בגימטריא = 145

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: 'פרשו המפרש בן הפורשת עד שיפרוש'. פרשו: את המפרש את ד' למשמר, בן הפורשת מדרכי אמהות שלא נטמאו במצרים, עד שיפרוש להם על פי ד' מה ענשו. תשובה לל"ג בעומר: "כל חכמתו דרבי שמעון בר יוחאי בספר הזהרה, ידעו גם כן סבי דבי אתונא מחכמי יון שהיו קרוב לזמנו". (ר' צדוק מלובלין) **לסדר את הפרשה** - "וקדשתם את שנת החמישים שנה". **חידון א' ת'** - אחוזתו, ברית, גשמים, דבר, התהלכתי הייתי, ויסף, זכר, חיה רעה, טמאה, ישן, כסף, לחם, מאה, נושן, סיני, עולינו, פרוי, צאן, קודש, רבבה, שחפת, תורות. **חידון א' ת' הפוך** - טורא, רוב, תשיג, עבד, נזירה, מקוז, ספיה, נחלט, שבתותי ומקדשי אני, פרך, יובל, בתי החצרים, אבן, כוס, לשובע, כסף, הארץ, דוחק, דרוך, שלוש, לצמיתות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת וישב: "הבוא נבוא אני ואמך להשתחות לך ארצה". 1. "גאולה". 2. "לא תקצור". הכוונה לנהוג כבעלים, עצם הקצירה מותרת. 3. תינוק עד גיל חודש. 4. משפטים, קדשים, בהר. 5. "ישן נושן וישן". **מילה בפרשה אמור** - חרוץ. "כישלון צורב נחל" - 'כישלון חרוץ', "ותלמיד מוצלח נבהל" - תלמיד חרוץ, "בקעים ושריטות נמלא" - מלא חריצים הוא חרוץ, "ובאברי פניו, מום נראה" - אחד מהמומים בפרשה הוא חרוץ (רשי"י: 'ריס של עין שנסדק או שנפגם, וכן שפתו שנסדקה או נפגמה') **מילה במדורה** - בר. "הבן זיכה את אביו" - בן-בר, "ואסף תבואה באביב" - תבואה-בר, "רצה בלחץ לשנות" - לחץ מים נמדד ב'בר', "בצורה פראית, כחיות" - חית בר היא פראית. **טמונות בפרשה** - 1. "ונתתי גשמיכם בעתם" (כו,ד). 2. למטה - "ומטה ידו" (כה,ה). 3. "בית מושב" (כה,ט). 4. "ועץ השדה יתן פרוי" (כו,ד). 5. "עלה נידף" (כו,ו). 6. "אשר לו חומה" (כה,ל). 7. "העודף" (כו,ז). 8. "ומצבה" (כו,א). 9. "מטה לחם" (כו,ז). 10. ? - תמונה ללא פתרון, תחשבו! 11. "דיש" (כו,ה). 12. גבינת: "שדה אחוזה" (כה,מו). 13. "לא תזמר" ... 'ותרגומו לא תכסח' (רשי"י כה,ד). 14. "חומר שעורים" (כו,טז). 15. "תזמר כרמך" (כה,ג). "את בציר" (כו,ה). 16. קשיו (אונקלוס) - "פרך" (כה,ג). "קדמי בקשיו" (כו,א ועוד). 17. 'חולי שמקדיח את הגוף ומחממו ומבעירו' (רשי"י כו,טז) **טמונות בהפטר** - 1. רופא - "רפאני" (יז,יד). 2. "בצפורן שמיר" (יז,א). 3. RR - "ער+ער" (יז,ו). 4. "בארץ יכתבו" (יז,ג) **שאלה לשלח השבת שמיני** - שאלנו: כיצד עתיד החזיר להיות מותר באכילה והרי זאת התורה לא תהיה מוחלפת? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. יש מהאחרונים שטענו שמדרש זה אין לו סימוכין. 2. הכוונה לחזיר שמולבשת בו רוח של בהמה טהורה. (מעט צרי) 3. יחזיר לנו רק לזמן מוגבל בהוראת שעה. (יפה תואר) 4. ישתנה טבעו של החזיר ויעלה גרה והרי הוא כמין חדש שלא נאסר. (החת"ס ועוד) 5. הכוונה למלכות אדום המשולה לחזיר שבסופה תתמוך ביהודים. (רבינו בחיי ועוד) 6. חזריאל'ל השר הקטיגור על ישראל יהפך לסניגור. (רדב"ז) 7. הכוונה שיחזיר לנו הקב"ה את טעם המצוה מדוע נאסר החזיר. (מקור חיים) 8. הכוונה לדג מסוים (שיבוטא) שטעמו כטעם החזיר. (אור יקרות) **שאלה לשלח השבת תזריע-מצורע** - שאלנו: מדוע הגמרא לומדת שישנו לימוד מיוחד מן הפסוק שהציפור המשולחת מותרת בהנאה, והרי היינו יודעים זאת משום שהיא מתערבת ברוב הציפורים וכל הפורש מהרוב הוא פורש? ויש לומר: 1. לבטל רוב בידיים לאיסור - זהו איסור דאורייתא. (ע"פ שער המלך והר"ן בדעת הראב"ד) 2. אולי יבוא משהו ויקחנה מיד ויערבה רק אם ציפור אחת נוספת ולא יהיה שייך להתיר מצד רוב. 3. לא הייתה מתבטלת ברוב מפני שהיינו אומרים שדינה כדן הציפור השחווטה - דהיינו אסורה, ועוף טמא לא מתבטל בעופות טהורים.

יתן להשיג את העלון

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתר: 'לדעת', בכתובת: <http://ladaat.info/gilyonot.aspx> או באתר: 'אידישער ווינקל' (באידיש):

<https://yiddishevinkel.com/gilyones> או באתר 'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רחוב בית ישראל 1.

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייין.

ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17 ירושלים - temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

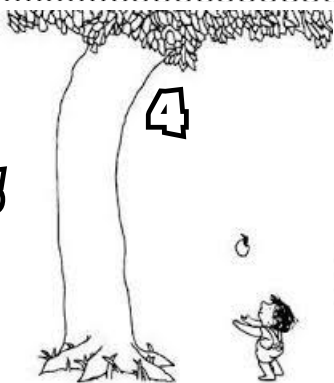
למונות בפרשה גדר - גזקתי

מקרא רמת קוש: תשליל קשה

זהו אידון משפחתי המיועד להענות הרומזת על פסוקים ומושגים מהפרשה והפירושים רש"י. (תוכלו להנחיל גשבות בדף המזכיר) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיך את הפסוקים בלא, אלא בק בדרך רחב וכפול לשון. (הואיל אצטין זאת אלאים) אשמח לקבל רעיונות, איצוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמייכ הבלרפות ארשיית הגפולה והקדשות ניגן אלאו בקשה אמיל הניל

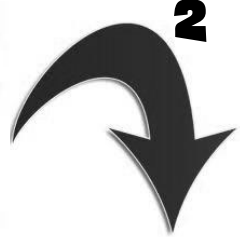
1

2

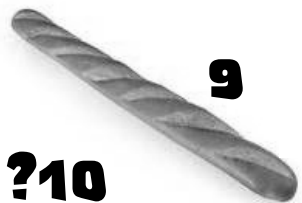
3

4

5

6

7

8

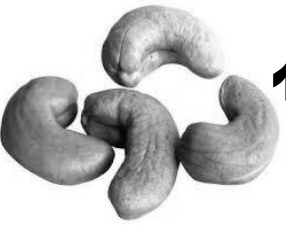
9

10

11

12

13

14

15

16

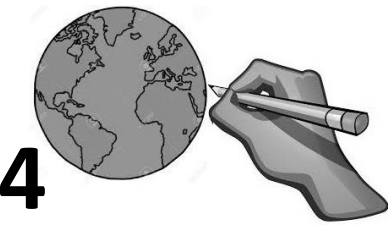
16

הפטר גזקתי

למונות בהפטר

ד' עדי ומעדי (ירמיה ט"ז יט' - י"ז יד')

1

2

3

4

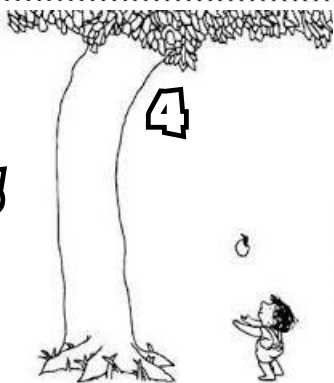
סמונות בפרשה גדר - גזקתי

מקרא רמת קושי: השגלי קשה

זהו אידון משעשע המיועד לילדים ולבוגרים כאחד. (תוכלו להוציא גשבות בדף המצורף) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיך את הפסוקים בלא, אלא רק בדרך רחב וכלל. (הואילף לזיין צאת ארבים) אשמח לקבל תגובות, איציקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמייכ אלטרופט ארשיית התפוצה והקדשות ניגן אלול בקשה אמיל הניל

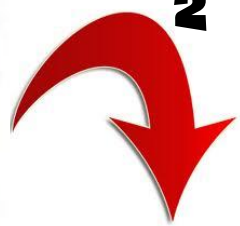
5

4

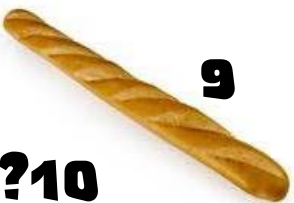
3

2

1

9

?10

8

7

6

16

13

12

11

17

15

14

ד' עדי ומעדי

הפטרת גזקתי

סמונות בהפטרה

(ירמיה ט"ז יט' - י"ז יד')

4

3

2

1